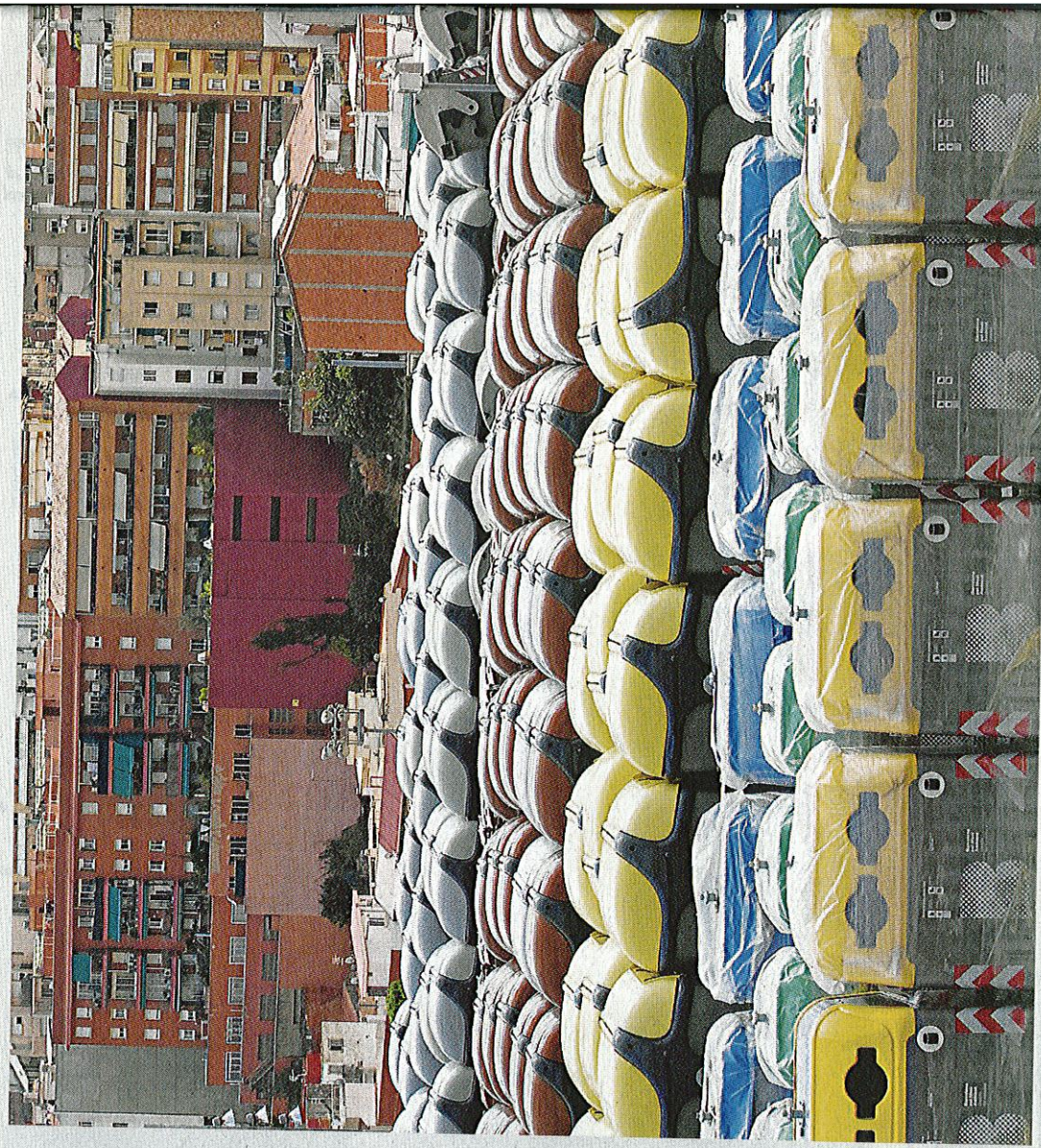


MEDI AMBIENT

Un objectiu menys llunyà: el camí cap al residu zero

Quatre iniciatives dels àmbits empresarial, municipal i acadèmic mostren que la societat hi té molt a guanyar si és capaç de reduir al mínim la quantitat de residus que genera



Àngel Panyella: la competitivitat

“Generem un residu, el paper, en una gran quantitat i després tenim tintes, dissolvents, draps, embolcalls de plàstic i bidons de líquids”, explica el gerent d'El Tinter, Àngel Panyella. Creada el 1981, El Tinter va ser la primera empresa d'arts gràfiques i audiovisuals catalana a implantar l'EMAS (sistema comunitari de gestió i auditoria mediambientals). “Del 2000 al 2004 vam introduir un procés de gestió dels residus que ens va portar a reduir-los significativament, especialment els perillosos, tot i que en el mateix període vam augmentar la producció i el consum”. A la línia de la gestió s'hi va afegir la d'ecodisseny, pensada per allargar la vida útil dels productes amb nous usos.

Panyella mostra exemples que estan a la vista: “Un dels més emblemàtics és un test per a plantes fet

amb el cautxú d'imprimir un cop el material ha esgotat la seva funció principal. Dels bidons de 25 litres de dissolvent en fem prestatgeries, abans els omplíem del residu de dissolvent de les màquines, però com que el vam reduir al mínim els aprofitem d'aquesta manera”. Del paper reciclat en surten safates, etiquetes, targeters i calendaris.

Panyella recorda: “Els assessors ens van recomanar que no seguísim per aquest camí, que això era per a grans empreses, però una estudiant de ciències ambientals ens va dir que era una oportunitat per millorar”. L'opció de millora ambiental ha tingut una repercussió en els costos i gràcies a això podem oferir una reducció de preus continuada als clients”. Panyella veu el residu zero com un motor, “i s'hi pot tendir perquè apareixen tècniques i dissenys nous que ho fan possible”.



CRISTINA CALDERER



Gràfiques
Del dissolvent en surten prestatges, i del paper reciclat, safates

Medicina
Els metges s'organitzen perquè la incineració es redueixi al màxim

Josep Martí: la salut pública

“Per molt que es parli de reciclatge, els models de tractament finalistes dels residus no han desaparegut, seguim enterrant i cremant allo que ja no podem aprofitar i això va en contra de la nostra salut”, sosté Josep Martí, metge del Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris (CAPS), una organització no governamental fundada el 1983 per professionals de la medicina i les ciències socials.

Martí creu que la presència creixent de contaminants orgànics persistents en l'organisme humà, entre els quals les dioxines procedents de les plantes incineradores, és un fet. “I un argument de pes que demostra que, encara que es facin servir les últimes tecnologies en filtres, en cremar els residus contaminem de manera inevitable”. Martí afegeix que la incineració contribueix a augmentar les afectacions respira-

tòries i de malalties cancerígenes”. En aquest context, el CAPS posa els seus serveis a disposició de la comunitat: “Fem un assessorament expert i totalment gratuït, i això és una garantia d'independència”.

L'escenari desitjat per Martí és aquell on les polítiques de prevenció i la recuperació dels residus estiguin estretament lligades a la protecció del medi ambient i la salut de les persones. Martí va començar a treballar en aquest àmbit fa 25 anys oposant-se a l'abocador de la Font-santa a Sant Joan Despi, on ara hi ha els estudis de Televisió de Catalunya. Des de la seva experiència vaticina que, si no aconseguim reduir els residus al mínim, “vindran més conflictes territorials per la ubicació de les plantes de tractament que ningú vol a prop” i recorda que “fins i tot els alemanys porten a cremar residus a Itàlia”.

L'Estratègia Catalana Residu Zero

Àngel Panyella, Josep Martí, Joan de Pablo i Joan Pujol estan compromesos amb el moviment cívic conegut com a Estratègia Catalana Residu Zero (ECRZ). Aquest moviment va néixer el 2011 i la seva finalitat és assolir una gestió preventiva i eficient dels recursos limitats, dels residus i de l'energia, així com de la contaminació. Aquest fòrum està dirigit per una comissió promotora que s'organitza en grups de treball de municipis, universitats, entitats i empreses. La comissió impulsa mesures

polítiques, normatives, tècniques i econòmiques. Al maig es va celebrar a Barcelona el segon Fòrum ECRZ, amb més de 200 participants. A banda de traçar el full de ruta per a cadascuna de les xarxes, es va donar un impuls a un futur Pacte Municipal pel Residu Zero, que implicaria municipis i ens supramunicipals (Agència de Residus, diputacions, consorcis...). La línia de treball de l'ECRZ té correspondència en l'àmbit internacional amb la tasca de la Zero Waste International Alliance.